

Elke woensdagmiddag komt een klein groepje mensen samen bij Fundar om producten te maken van afval. Hier werken ze aan papieren sieraden naar voorbeeld van ontwerpen uit Groningen.

Op het centrale plein van San Carlos is een kinderspeelplaats ingericht. Kinderen kunnen er naar hartenlust klimmen en spelen. Ouders kunnen ondertussen gebruik maken van wifi, dat op het plein gratis beschikbaar is.

De Stedenband in 2014

De organisatie

Het jaar 2014 was voor ons een bewogen jaar: niet alleen verhuisden we tweemaal (eerst intern en daarna extern), maar er vonden ook veel bestuurswisselingen plaats. We namen afscheid van Josine van 't Klooster, Geert de Jonge, Rick Nijkamp, Jan Hendrik Jansen en, na een kort portefeuillehouderschap, ook van zijn opvolger Arjan Hermanides. Tot slot zwaaiden we Mette Wijling uit. We willen hen allen via deze weg, nogmaals, bedanken voor hun inzet voor de Stedenband!

Met de visie in ons achterhoofd zien we op een aantal fronten nog behoorlijke groeipotentie. Die liggen op het vlak van het vinden van meer sponsors en partijen voor onze mooie projecten, meer samenwerking met onze Europese zusterstedenbanden en nauwere samenwerking in en met San Carlos. Met betrekking tot dat laatste onderzoeken we hoe we een 'Bureau San Carlos' kunnen vormgeven. Het liefst ontwikkelen we dat in samenwerking met zustersteden en de gemeente San Carlos.

De voornaamste doelen zijn:

- betere monitoring en begeleiding van onze projecten in San Carlos;
- een beter netwerk waardoor we behoefte en aanbod van nieuwe projecten beter op elkaar kunnen afstemmen;
- dichter op de 'bron', ter plaatse met lokale medewerkers, de verbinding tussen Groningen en San Carlos verstevigen en mogelijk uitbreiden.

Hierdoor verwachten we voor zowel Groningen als San Carlos een nog meer verankerde en waardevolle band te creëren.

Door de opgelegde bezuinigingen in 2014 moesten scherpe - soms onwenselijke - keuzes worden gemaakt. Zo was het niet mogelijk om een bureaumedewerker in dienst te nemen. Dit resulteerde in een nog hogere werkdruk voor de vrijwilligers en vooral voor het bureauhoofd. Desondanks zorgt de verdeling van bestuursportefeuilles ervoor dat bestuur en bureau op een goede manier de projectinhoudelijke taken kunnen uitvoeren. Ook de extra inzet van stagiairs en vrijwilligers voor specifieke

taken werpt zijn vruchten af. Het resultaat is dat we steeds meer interesse voor en betrokkenheid bij de Stedenband ervaren in zowel Groningen als San Carlos. Daar zijn we heel blij mee en dat biedt perspectief voor de toekomst!

Financiën

Van de Gemeente Groningen is in 2014 een subsidie van € 58.000,- ontvangen.

Ineke de Groot is ook in 2014 ingezet als ZZP-er en contactpersoon voor alle projecten in San Carlos, behalve voor sport. Haar vrijwilligersvergoeding was € 200,- per maand. Voor sport is Nikki Vorkink de contactpersoon geweest. Zij ontving een vrijwilligersvergoeding van € 100,- per maand.

In 2014 is het microkredietproject tijdelijk gestopt. De uitvoering van het project door de Gemeente San Carlos verliep niet naar behoren. We zijn in overleg met een organisatie in San Carlos die het project namens de Stedenband zou kunnen uitvoeren. We verwachten het project in 2015 te continueren.

Voor de fondswerving voor het project Huiselijk Geweld hebben we een stagiaire op het kantoor in Groningen gehad. Helaas zijn er in 2014 geen fondsen toegekend, waardoor we niet konden starten met de uitvoering.

Tijdens het werkbezoek in februari in San Carlos is het Moedersterfteproject onderwerp van gesprek geweest. Een vervolg op een eerder gegeven workshop bleek niet wenselijk. De projectreserve van € 1.980,39 is daarom niet besteed en zal voor andere projecten worden ingezet.

In 2014 is door de Stedenband in totaal € 16.598,75 uitgegeven aan projecten. Daarnaast zijn er investeringen gerealiseerd in het kader van de stedenbandrelatie die niet via de begroting van de Stedenband lopen. Voorbeelden hiervan zijn het sportproject en het waterproject.

Een gedetailleerd financieel verslag is op verzoek te verkrijgen bij de Stedenband.

Fair Design

In het begin van 2014 bracht de Stedenband een werkbezoek aan San Carlos. Portefeuillehouder Fair Design Simone Larabi was hierbij aanwezig om kennis op het gebied van Fair Design te delen met lokale kunstenaars in de vorm van een workshop. Eerlijke handel, recycling, behoud van natuur en regionale identiteit kwamen aan bod. Het enthousiasme dat tijdens de workshop werd gewekt is omgezet in twee projecten.

De organisatie FUNDAR wil het afvalprobleem in San Carlos verkleinen en mensen bewust maken van de mogelijke waarde van afval. Oud papier is een grote afvalstroom in San Carlos, maar ook een uitermate geschikt basismateriaal voor bijvoorbeeld sieraden. Simone ontwierp sieraden die, met uitvoerige instructies en wat basismaterialen om van start te kunnen gaan, aan FUNDAR werden voorgelegd. Dit heeft geleid tot de eerste productie van duurzame en lokale geproduceerde sieraden.

De plaatselijke rietvlechter Maynor heeft het razend druk met het maken van bamboevoorwerpen, maar vooral ook met rietvlechten. Veel meubels in San Carlos zijn van riet en dat betekent dat alle reparaties door hem worden uitgevoerd. In zijn drukke schema wist hij tijd vrij te maken en ging hij speciaal voor ons aan de slag. Op basis van foto's uit Nederland maakte hij een rieten hoed en enkele vlechtproeven. Die beloven veel goeds! Maynor wil graag nieuwe producten maken en wij zijn onder de indruk van zijn kunnen. We verwachten in beide projecten een vruchtbare samenwerking voor de toekomst!

Een greep uit de plannen voor 2015

- De ondersteuning van de aanpak en preventie van huiselijk geweld in San Carlos is een belangrijk thema voor de Stedenband. Fondswerving hiervoor heeft nog niet geresulteerd in voldoende financiële middelen. In 2015 zetten wij daar opnieuw op in, net als op de inhoudelijke verdieping, met expertise van Het Kopland.
- In november vindt het derde World Conference of Women Shelters in Nederland plaats. We zullen onze partners in San Carlos ondersteunen in het zoeken naar fondsen om bij de conferentie aanwezig te zijn. Het bezoek aan Nederland willen we koppelen aan een werkbezoek in Groningen.
- Op 12 maart vindt de derde editie van Cineragua plaats, waar de door Marga Hoijtink gemaakte Stedenbandfilm in première gaat.
- In 2014 lag het microkredietproject stil. We zijn in gesprek om het project van de Gemeente San Carlos over te dragen aan een lokale NGO die veel ervaring heeft met microkredieten.
- Op 30 april organiseren we een thema-avond over seksuele diversiteit. Dr. Ron Holzhaacker, senior lector van RuG, verzorgt op deze avond een presentatie.
- Als fondswervende activiteit voor het sportproject organiseren we twee workshops salsa/bachata in samenwerking met Salsaschool Juan Carlos en een student van het Alfa College.
- Onze website wordt vernieuwd en in overeenstemming gebracht met de huisstijl. Daarnaast biedt de site meer interactieve mogelijkheden.
- In 2016 bestaat de Stedenband 30 jaar. De voorbereidingen voor de jubileumactiviteiten worden in 2015 getroffen.

Het jaarverslag is een uitgave van Stedenband Groningen-San Carlos Postbus 268, 9700 AG Groningen Bezoekadres Harm Buitenplein 1 T (050) 367 61 69 E sancarlos@groningen.nl I www.groningensancarlos.nl Twitter @GrunnSanCarlos LinkedIn-goep Stedenband Groningen-San Carlos Like us on Facebook! facebook.com/GrunnSanCarlos IBAN NL77 INGB 0000 0580 95

Hoofdredactie Muriël Duindam Opmaak Caro Helder Ontwerp Maaike de Laat Oplage 800 stuks Bijdragen Frank Arents, Muriël Duindam, Anjo Grakist, Ineke de Groot, Harry Meijer, Marringje Meijer, Rick Nijkamp, Maurits Sijstra, Suzanne Vennix Fotografie Wouter Asveld, Muriël Duindam, Gemeente San Carlos, Marga Hoijtink, Modiversex San Carlos, Maurits Sijstra

Jaarverslag 2014

Stedenband Groningen – San Carlos

De Stedenband is een netwerkorganisatie die, samen met verschillende partners in Groningen en San Carlos (Nicaragua), projecten ontwikkelt en uitvoert.

Ondertussen in San Carlos...

San Carlos verandert voortdurend. Dat was in 2014 niet anders.

In de markthal werd een nieuwe gezondheidspost geopend, toegankelijk voor de marktcoopliden en het publiek. De katholieke kerk in het stadshart kreeg prachtige nieuwe ramen met kleurrijke religieuze afbeeldingen.

In enkele plattelandsgebieden en buitenwijken werden wegen vernieuwd en van verharding voorzien. Ook werden er enkele gemeenschapshuizen geopend. De nieuwe brug over de San Juan-rivier werd geïnaugureerd, al was dat met opvallend stille trom; waarschijnlijk omdat er nog praktisch geen gebruik van kan worden gemaakt doordat er nog geen formele grensovergang is met buurland Costa Rica.

Het *parque central* van San Carlos, voor het fort, is aan het eind van het jaar om-

getoverd tot een compleet nieuwe kinderspeelplaats. Het park en ook de *malecón* - de boulevard langs het meer, kregen wifi. Natuurlijk kunnen we in San Carlos ook nog genieten van enkele 'vaste waarden'. Zo konden we getuige zijn van het zesde watercarnaval, het evenement waar onze zusterstad zich toeristisch mee op de kaart zet. Een mega-Poseidon werd over de rivier vervoerd om het feest luister bij te zetten en iedereen liep uit om daarbij aanwezig te zijn.

Minder leuk, maar ook terugkerend, is de bestrijding van een ziekte, overgedragen door een mug: het chikungunya-virus, een ziekte die lijkt op dengue en wordt overgebracht door dezelfde muggen. Er wordt van overheidswege van alles aan gedaan om de schade beperkt te houden.

De uitdagingen voor de toekomst liggen weer op andere vlakken. Ook in Nicaragua

is sprake van problemen door klimaatverandering. Hoewel in en rond San Carlos een tropisch regenklimaat heerst en het hier altijd relatief groen en nat blijft, is er wel een groot tekort aan (drink)water in de 'zomer'. Ook valt de regentijd later in, waardoor de boeren in de problemen komen met hun zaai- en oogstcycli. Ten slotte zijn op 22 december vorig jaar de werkzaamheden rond de aanleg van 'het' interoceanisch kanaal begonnen. Aan de ene kant is de kanaalkwestie veelbesproken, maar aan de andere kant is er ook veel onduidelijkheid over. Veel mensen zijn positief gespannen, maar er is ook veel ongerustheid - met name bij die mensen over wiens terrein het kanaal zou moeten worden aangelegd. Het komende jaar zal hopelijk meer duidelijkheid brengen over het hoe en wat rond het kanaal.

Dat condooms veel groter zijn dan sommige Nicaraguaanse mannen 'vrezin' laat Venancio Silva, voorzitter van Modiversex, zien tijdens de huis-aan-huis bezoeken in het kader HIV/AIDSvoorlichting en seksuele diversiteit.

In mei openden we in San Carlos de voetbalschool 'Mañuel Peña in memoriam'. Twee dagen lang werden er toernooien georganiseerd, waar veel kinderen aan hebben deelgenomen.

Net buiten de stadskern van San Carlos wordt er wekelijks met de waterwagen drinkwater gebracht. Natuurlijke waterbronnen zijn sterk vervuild en stromend water is in deze wijken nog niet aanwezig.

Samen met onderwijzeres Marijke den Arend hebben we een interactief lespakket ontwikkeld, dat we op scholen in Groningen aanbieden. Fondsen die uit de lessenseries voortvloeien worden ingezet voor onderwijs in Nicaragua.

V.l.n.r. Everaldo Vargas (gemeente San Carlos), Sándor Schokker (coschapper), Patrick van Rheenen (UMCG), Reint Huizenga (UMCG) en Marrigje Meijer (Stedenband) op bezoek in ziekenhuis Luis Felipe Moncada in San Carlos tijdens het werkbezoek van februari 2014.

Oogvereniging Nederland, regio Groningen, vroeg met succes een fonds aan bij Mamamini voor ondersteuning van de blindenorganisatie Marisela Toledo. Resultaat was een meerdaagse workshop in San Carlos, in samenwerking met de landelijke blindenorganisatie.

Seksuele diversiteit

De Stedenband is al enkele jaren bezig met het ondersteunen van de groep 'Modiversex San Carlos, Río San Juan' die het thema seksuele diversiteit nadrukkelijk onder de aandacht brengt van de Sancarleense bevolking. Ruim anderhalf jaar geleden heeft de organisatie een goed onderbouwde projectaanvraag bij de Stedenband ingediend voor de financiële ondersteuning van voorlichtingsactiviteiten. Ondanks dat de groep nog niet over fondsen beschikte, zijn de leden begin 2014 actief aan de slag gegaan. Ze gaven huis-aan-huis-voorlichting, organiseerden voorlichtingsbijeenkomsten voor bijvoorbeeld het leger, en boden, in samenwerking met het gezondheidscentrum, gratis soa-tests aan.

In april 2014 is door Stichting LGBT Groningen een bedrag van € 2674,- aan 'Modiversex' beschikbaar gesteld. Met dat geld is

rechtspersoonlijkheid aangevraagd voor de organisatie, waarmee ze in Nicaragua zelf ook fondsen mogen aanvragen. Daarnaast zijn 60 leden van de LGBT-gemeenschap opgeleid (op het gebied van mensenrechten en *advocacy*) tot zogenaemde 'promotores' die op hun beurt weer informatie kunnen geven aan hun sociale omgeving. Inmiddels heeft 'Modiversex' zes videofora en groeps gesprekken georganiseerd met als thema discriminatie, stigmatisering en gender-geweld, waaraan in totaal 120 mensen deelnamen.

In 2015 zal de Stedenband de groep verder blijven steunen bij het professionaliseren van hun activiteiten, mede met behulp van de opbrengsten van onze jaarlijkse donateursactie die dit jaar in het teken stonden van seksuele diversiteit. In totaal is eind 2014 € 593,00 door de inwoners van Groningen gedoneerd.

Sport

Duurzaamheid en lokale verankering zijn voor onze projecten van groot belang. In 2012 begonnen we in San Carlos-stad met sportactiviteiten, die vooral afhankelijk waren van studenten die we in samenwerking met Stichting ISOP uitzonden. In 2014 zonden we slechts één student uit: Mike Schilders. Het tweede half jaar was er geen student en ook de werving voor 2015 verliep moeizaam. Dat betekent een onderbreking van de continuïteit in activiteiten. Vanaf april 2015 gaan we werken met twee lokale sportcoördinatoren: Luis Orozco en Jalmer Correa en onderzoeken we hoe we lokaal meer mensen kunnen betrekken bij de projecten, waaronder de oprichting van een zwemschool. Nederlandse stagiairs blijven uiteraard welkom, maar niet als basis van de projecten.

In januari organiseerden we een spinningmarathon, waarbij deelnemers zich konden laten sponsoren. Dit leverde een bedrag op van € 1017,50. Hiermee hebben we drie sportaanvragen uit San Carlos gefinancierd voor in totaal € 712,00.

Bij het financieren van sportprojecten zijn een aantal zaken van belang:

- We sturen in principe geen kleding en materialen naar San Carlos, maar kopen lokaal in.
- Een projectaanvraag moet vallen binnen één van de vier sportpijlers:
 - 1) Voetbalschool
 - 2) Buitenschoolse sportactiviteiten
 - 3) Zwemschool-in-oprichting (start in 2015)
 - 4) 4 Mijl van San Carlos

De 4 Mijl is een aparte categorie. Deze wordt jaarlijks in San Carlos georganiseerd en gefinancierd met de opbrengsten van de 4 Mijl in Groningen. Dit jaar liepen er weer tien enthousiaste mensen mee in team San Carlos. Dit leverde het geweldige bedrag van € 776,40 op; ruim voldoende om in San Carlos weer een leuke 4 Mijl te organiseren!

Water

Waterschap Noorderzijlvest (NZV) en Waterbedrijf Groningen werden in 2011 door de Stedenband uitgenodigd om de watersituatie in San Carlos te bekijken. Het werd snel duidelijk dat de gemeente San Carlos een ineffectief watermanagement heeft, wat leidt tot vervuiling van waterbronnen, ziekte, overstromingen en een tekort aan veilig drinkwater. Tevens ontbreken goede sanitaire voorzieningen.

NZV startte met enkele Europese partners een waterproject in San Carlos gefinancierd door de Europese Unie. Het project is nog in volle gang. Bepaalde effecten zijn al zichtbaar. Voorbeelden zijn: aansluiting van woningen op de riolering, de aanstelling van een gemeentelijk medewerker voor water en sanitatie, regulier overleg tussen de wateractoren in San Carlos en omgeving en vorming van lokale watercomités. Uit het waterbeheerplan dat is ontwikkeld, vloeien concrete activiteiten. Zo zullen er metingen worden gedaan (bijvoorbeeld: hoeveelheid neerslag, wateropbrengst, waterkwaliteit,

grondwaterstanden, etcetera.) om beter in te kunnen spelen op de waterproblemen. Daarnaast wordt in Los Chiles, in het plattelandsgebied, onderzoek gedaan naar de drinkwatersituatie, zodat er geld kan worden aangevraagd om het ernstige drinkwatertekort aan te pakken.

Halverwege 2013 is Waterbedrijf Groningen aangehaakt bij de samenwerking in San Carlos. Hun focus ligt op het gebied van meerjareninvesteringsplannen, oppervlaktewaterzuivering, prognoses en putten. In 2015 zal er, in het kader van het Young Expert Program een Young Expert worden geworven ter ondersteuning van het Nicaraguaanse waterbedrijf ENACAL. NZV had in 2014 al een lokale Young Expert aan het werk in San Carlos. Hij was voornamelijk op het technisch-inhoudelijk vlak bij het waterproject betrokken (bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van het waterbeheerplan) en verzorgde de afstemming met Nicaraguaanse partners op dit terrein.

Onderwijs

Groningen mag zich in het schooljaar 2014-2015 Onderwijsstad van Nederland noemen. Onze stad zet zich intensief en structureel in op de ontwikkeling van onderwijs en is een echte kennisstad. De campagne 'City of Talent' van de Rijksuniversiteit Groningen, de Hanzehogeschool, het UMCG en de gemeente Groningen sluit hierop aan. Als stedenband van Groningen brengen wij het belang van goed onderwijs ook in onze zusterstad San Carlos graag actief onder de aandacht.

In 2014 is hard gewerkt aan een onderwijspakket voor scholen in de gemeente Groningen. Gezien de ontwikkelingen op het gebied van didactiek, de millenniumdoelen die in 2015 aflopen en de veranderingen op onderwijsgebied in San Carlos, is het bestaande onderwijspakket van de Stedenband in 2014 geactualiseerd.

Bovendien zijn al diverse scholen in de gemeente Groningen benaderd om het interculturele onderwijspakket aan te bieden. De Stedenband is in 2014 een samenwerking aangegaan met twee Groningse sociale ondernemers die vanuit de stichting Hotel Con Corazón een goede doelen hotel gaan opzetten in León, Nicaragua. Het hotel heeft als doel 100% van de winst te investeren in de educatie van kinderen in Nicaragua en zodoende wordt er ook een onderwijsproject in San Carlos aan het hotel verbonden. Het hotel biedt de mogelijkheid om duurzame onderwijsprojecten in San Carlos op te zetten.

In het najaar is een thema-avond ondernemerschap en onderwijs georganiseerd. Tijdens de avond kwamen het vernoemde onderwijspakket en de samenwerking met Hotel con Corazón aan bod.

Gezondheidszorg

Sinds eind 2010 zenden we met succes coassistenten van de Rijksuniversiteit Groningen uit naar San Carlos en, met het jaar 2014 meegerekend, zijn er in totaal 24 studenten via de Stedenband uitgezonden. Een groot succes dus!

In eerste instantie werden er twee coschappen aangeboden: Sociale Geneeskunde en Gynaecologie. Het coschap Sociale Geneeskunde is tot op heden verreweg het meest populair. Echter, er speelde bij ons al enige tijd het idee of het niet mogelijk was om ook een coschap Tropengeneeskunde aan te bieden. Een coschap waarbij studenten bij uitstek te maken krijgen met tropische ziekten die hier in Nederland zelden of niet voorkomen. Ons leek het Luis Felipe Moncada ziekenhuis hiervoor geschikt.

Begin 2014 is er een delegatie van het UMCG en de Stedenband naar San Carlos afgereisd. Doel van dit werkbezoek was enerzijds te laten zien waar studenten terechtkomen en hoe de coschappen terplekke geregeld zijn. Anderzijds wilden we bekijken wat de mogelijkheden zijn wat betreft dit nieuwe coschap. Het werkbezoek was een succes. Men was enthousiast over zowel San Carlos als het ziekenhuis en de centro's de salud. Ook zijn er plannen gemaakt rondom het coschap Tropengeneeskunde en bieden we vanaf nu dit coschap aan.

Voor 2015 hebben we alweer veel aanmeldingen en zijn er ook studenten die het coschap Tropengeneeskunde zullen gaan lopen. We zijn erg benieuwd!

Stedenband in cijfers

In 2014:

- liepen 3 studenten coschap in San Carlos: Bas Bunk, Lisette Visser en Mirjam van der Brug.
- liepen 2 studenten van de RuG stage in Groningen. Nikki Schilperoord (Huiselijk Geweld) en Roeland Roede (PR en Communicatie).
- zonden we 1 vrijwilliger uit naar San Carlos: Wouter Asveld.
- liepen 2 leerlingen van het Maartenscollege maatschappelijke stage bij de Stedenband: Noëlle Somers en Marjolein Tol.
- openden we 1 voetbalschool in San Carlos: Escuela Deportiva Manuel Peña in memoriam.
- schreven 120 kinderen zich in voor de voetbalschool, waar wekelijks 6x training wordt gegeven door 10 vrijwillige trainers.
- overlegden we met 27 vertegenwoordigers van 6 Europese partners en de Gemeente San Carlos tijdens het Europees Overleg.
- leverde de verkoop op het Bevrijdingsfestival € 151,50 op voor projecten.

- vonden 4 werkbezoeken aan San Carlos plaats.
- woonden 50 Sancarlenen 2 workshops in San Carlos bij voor toerismeontwikkeling en Fair Design, die we samen met het CBI van het Ministerie van BuZa organiseerden.
- organiseerden we 2 thema-avonden (gezondheidszorg en onderwijs/ sociaal ondernemerschap).
- leverde de thema-avond onderwijs € 139,00 op voor het project van Hotel con Corazón, León.
- lieten we 2500 flyers drukken voor de nieuwe promotieplannen van de Stedenband.
- brachten we 4x ons bulletin ¡Enlace! uit.
- kwamen 136 bezoekers naar onze tweede editie van film-evenement Cineragua (2 avonden).
- bracht filmaakster Marga Hoijsink 14 dagen in San Carlos door voor het maken van de Stedenbandfilm '9107 KM'.
- besteedden we € 936,58 aan een driedaagse workshop voor blinden en slechtzienden in San Carlos.
- waren circa 25 vrijwilligers betrokken bij de organisatie van activiteiten van de Stedenband.